

Vergaderjaar 1991–1992

22 472

Wijziging van de Algemene burgerlijke pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet en de Algemene militaire pensioenwet in verband met invoering van een weduwnaarspensioen op dezelfde voet en voorwaarden als het weduwenpensioen

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen gedeelte

In de Algemene burgerlijke pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet en de Algemene militaire pensioenwet, hierna te noemen de overheidspensioenwetten, zijn de aanspraken geregeld voor de weduwe en wezen van de overleden ambtenaar, gewezen ambtenaar of gepensioneerd ambtenaar, respectievelijk de overleden militair, gewezen militair of gepensioneerd militair en de overleden deelgenoot, gewezen deelgenoot of gepensioneerd deelgenoot in de zin van de desbetreffende overheidspensioenwetten. De regelingen kennen eveneens een weduwnaarspensioen, maar de aanspraak hierop bestaat slechts in de situatie dat de weduwnaar voor 50 procent of meer arbeidsongeschikt is en de overleden echtgenote ten tijde van haar overlijden kostwinster was. Aan deze regeling ligt primair de verzorgingsgedachte ten grondslag. De vooronderstelling daarbij is geweest, dat – behoudens in geval van arbeidsongeschiktheid – de man als kostwinner van het gezin fungeert en dat deze functie na zijn overlijden niet wordt overgenomen door zijn achtergebleven echtgenote.

De doorbreking van de traditionele rolverdeling tussen man en vrouw heeft echter geleid tot de omstandigheid dat de uitgangspunten voor de huidige regelingen inzake het nabestaandenpensioen ter discussie zijn komen te staan. Deze discussie wordt versterkt door het streven naar gelijkberechtiging van mannen en vrouwen in het kader van de arbeidsvoorwaarden, waartoe ook de pensioenregeling behoort, inclusief de voorzieningen ten behoeve van nabestaanden. Voor wat het laatstbedoelde streven betreft zijn met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden in de overheidssector in de desbetreffende regelingen belangrijke stappen vooruit gezet. Uitzondering vormde evenwel de nabestaandenpensioenen. Deze uitzondering is gemaakt in verband met de verreikende consequenties van de gelijkberechtiging op dat punt. Om die reden is ook in EG-richtlijnen inzake de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ruimte gelaten om deze gelijke behandeling vooralsnog uit te stellen ten aanzien van de nabestaandenpensioenen. Gelet evenwel op de wenselijkheid te komen tot een gelijkberechtiging van mannen en vrouwen in dit opzicht, is gezocht naar mogelijkheden voor de invoering

in de desbetreffende wetten van weduwnaarspensioen op de voet van het weduwenpensioen. Tot 1 januari 1986 zou de invoering van een dergelijk weduwnaarspensioen evenwel onaantoonbare financiële consequenties met zich hebben gebracht in verband met het ontbreken van een voorziening voor weduwnaars in de AWW. Het huidige weduwenpensioen is immers in beginsel een aanvullende uitkering op het weduwenpensioen dat op grond van de AWW wordt ontvangen. Slechts in die gevallen dat geen aanspraak op weduwenpensioen kan worden ontleend aan de AWW, komt het totale weduwenpensioen ten laste van het pensioenfonds. Het merendeel van de weduwen voldoet echter aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een AWW-pensioen. Zouden echter dezelfde aanspraken aan de weduwnaars worden gegeven als aan de weduwen wat betreft het nabestaandenpensioen, dan zou dit tot gevolg hebben dat van elk weduwnaarspensioen de last volledig zou drukken op het pensioenfonds. Deze financiële consequenties vormden tot 1 januari 1986 een belemmering om de gelijkberechtiging van mannen en vrouwen wat betreft het nabestaandenpensioen te realiseren. Door het besluit van de Sociale Verzekeringsbank naar aanleiding van een tweetal uitspraken van de Centrale Raad van Beroep van 7 december 1988, RSV 1989, nr. 67, om over te gaan tot toekenning van weduwnaarspensioen ingevolge de AWW, is deze financiële belemmering voor de totstandkoming van een regeling inzake weduwnaarspensioen op de voet van het huidige weduwenpensioen thans weggenomen. Om die reden behoeft voor de realisatie van het weduwnaarspensioen op de voet van het weduwenpensioen, de herziening van de AWW niet meer te worden afgewacht.

Dit laatste neemt niet weg dat in verband met de voorzienbare structurele herziening van de regeling van het nabestaandenpensioen in de AWW, de overheidspensioenregelingen op dit punt volledig zullen dienen te worden herzien ten einde een juiste afstemming van de onderscheiden regelingen te bewerkstelligen. Om een dergelijke structurele herziening tot stand te brengen is meer tijd nodig, mede in verband met de complexiteit daarvan en het noodzakelijke overleg daarover met de centrales van overheidspersoneel, die aan een dergelijke herziening hun instemming zullen moeten kunnen geven. Ondergetekenden achten het ongewenst om de realisatie van een weduwnaarspensioen op de totstandkoming van de bedoelde structurele herziening te laten wachten. Om die reden is besloten de desbetreffende overheidspensioenwetten thans reeds zodanig te wijzigen, dat aan de (gewezen) echtgenoten van overleden vrouwelijke ambtenaren, gewezen ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren, respectievelijk van overleden vrouwelijke militairen, gewezen militairen of gepensioneerde militairen en de overleden deelgenoten, gewezen deelgenoten of gepensioneerde deelgenoten een (bijzonder) weduwnaarspensioen kan worden toegekend op dezelfde voet en voorwaarden als het (bijzonder) weduwenpensioen. Hiermee wordt gelijkberechtiging van mannen en vrouwen in de voorzieningen ten behoeve van nabestaanden bewerkstelligd. Als ingangsdatum van deze gelijkberechtiging is op praktische gronden en mede in verband met bovengenoemd besluit van de Sociale Verzekeringsbank gekozen voor 1 januari 1986, op welke datum in de desbetreffende wetten ook andere belangrijke wijzigingen zijn aangebracht. Dit houdt derhalve in dat alle weduwnaars of bijzondere weduwnaars, ongeacht de datum waarop zij (bijzonder) weduwnaar zijn geworden, met ingang van 1 januari 1986 aanspraak op (bijzonder) weduwnaarspensioen aan de Abp-wet, de Algemene militaire pensioenwet en de Spoorwegpensioenwet ontleenen. Ook aan degenen die reeds voor 1 januari 1986 weduwnaar zijn geworden kan derhalve weduwnaarspensioen worden toegekend. Daarbij zij echter opgemerkt dat ingevolge onder meer de artikelen Q 1 en Q 2

van de Algemene burgerlijke pensioenwet de feitelijke toekenning van pensioen niet eerder kan ingaan dan één jaar voor de eerste dag van de maand waarin het pensioen is aangevraagd. Op grond van een verschil in de datum van aanvraag kan derhalve een verschil ontstaan in feitelijke aanspraken van pensioengerechtigden die overigens in gelijke omstandigheden verkeren. Wij zien hierin evenwel geen aanleiding om met betrekking tot de feitelijke ingangsdatum van het weduwnaarspensioen een van de algemene regel afwijkende voorziening op te nemen. In de sfeer van de AWW is immers reeds een voorziening getroffen voor weduwnaars die tengevolge van het overlijden van de echtgenote in een uitzonderlijk slechte financiële situatie zijn geraakt. Bovendien zou een afwijkende regeling leiden tot hogere kosten, waarvoor geen voorziening is getroffen. Zoals in het voorgaande is aangegeven betreft het onderhavige wetsvoorstel de gelijkberechtiging van mannen en vrouwen op het punt van het nabestaandenpensioen. Los van deze gelijkberechtiging speelt ook het vraagstuk van de gelijkberechtiging van echtgenoten en niet-gehuwd samenwonende levenspartners. Dit laatste vraagstuk vindt geen regeling in het onderhavige wetsvoorstel. In het kader van de vermelde structurele herziening van de pensioenregelingen naar aanleiding van de voorziene wijziging van de AWW zal dit laatste vraagstuk aan de orde komen.

Bij de onderstaande raming van de kosten is rekening gehouden met de huidige (uitvoeringspraktijk van de) AWW.

De invoering van het weduwnaarspensioen (daarbij inbegrepen de weduwnaarspensioenen die verband houden met het overlijden van militairen) gaat gepaard met een eenmalige uitgave die wordt geschat f 50 miljoen te bedragen. Het betreft hier de kosten van het zogenaamde inhaaleffect; de kosten van weduwnaarspensioenen die zullen worden toegekend aan mannen die in het verleden reeds weduwnaar zijn geworden, doch eerder niet in aanmerking kwamen voor een weduwnaarspensioen. Aan deze reeds bestaande groep weduwnaars zal zoals reeds vermeld, pensioen kunnen worden toegekend met de normale termijn van terugwerkende kracht van maximaal één jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend.

De structurele kosten van het weduwnaarspensioen zullen vanaf 1991 ca. f 70 miljoen bedragen. In latere jaren en naar alle waarschijnlijkheid met name ná het jaar 2000 zal het bestand van pensioengerechtigde weduwnaars groeien als gevolg van de toenemende participatie van vrouwen in het arbeidsproces. Naar verwachting zal eerst na 2015 een einde aan deze groei komen. De kosten van het weduwnaarspensioen zullen zich dan stabiliseren op circa f 140 miljoen per jaar.

De ramingen van zowel de kosten van het inhaaleffect als de structurele kosten zijn met tal van onzekerheden omgeven. Deze onzekerheden betreffen onder andere de gehuwdheidsfrequenties van de vrouwelijke ambtenaren in het verleden (voor wat betreft de kosten van het inhaaleffect) en in de toekomst (voor wat betreft de kosten verbonden aan nieuwe toekenningen), de deelname van gehuwde vrouwen aan het arbeidsproces qua duur (pensioengeldige diensttijd), omvang van de betrekking en salariering en tenslotte de invloed van echtscheiding. Het is dan ook niet mogelijk nauwkeuriger kostenramingen dan bovenvermeld te geven.

Het wetsvoorstel is getoetst aan de dereguleringscriteria en ontmoet uit dien hoofde geen bezwaren. Wat betreft de invloed van het wetsvoorstel op de positie van de vrouw zal het duidelijk zijn dat hiermee gelijkberechtiging van mannen en vrouwen ten aanzien van het nabestaandenpensioen wordt bevorderd.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Onderdeel A

Aan de begripsomschrijvingen wordt een omschrijving van het begrip nabestaande toegevoegd, ten einde daarmee zowel de weduwe als de weduwnaar aan te duiden. Nadrukkelijk zij er op gewezen dat deze omschrijving geen andere nabestaanden omvat dan de man of vrouw waarmee de overleden ambtenaar, gewezen ambtenaar of gepensioneerd ambtenaar op de dag van overlijden gehuwd was.

Onderdeel B

Deze wet strekt er toe een weduwnaarspensioen geheel overeenkomstig het weduwenpensioen in te voeren. In verband hiermee worden alle bepalingen met betrekking tot het weduwenpensioen op zodanige wijze aangepast dat deze tevens onverkort gelden voor het weduwnaarspensioen. Derhalve kan artikel A 5, dat overigens zag op het oude, beperkte weduwnaarspensioen, vervallen.

Onderdelen C, D, E, F, G, I, J, K, L, M, N, O, Q, R, T, U, V, W, X, Y, Z, AA, BB, CC, DD, EE, FF, GG, HH, II, JJ, KK, MM

Ten einde de bepalingen met betrekking tot het weduwenpensioen tevens van toepassing te doen zijn op het weduwnaarspensioen wordt in deze bepalingen het begrip «weduwenpensioen» vervangen door «nabestaanden-pensioen», waaronder zowel het weduwen- als het weduwnaarspensioen wordt verstaan. Voorts wordt in genoemde bepalingen het begrip «weduwe» vervangen door «nabestaande», waaronder weduwe of weduwnaar begrepen wordt. Uiteraard bestaat, evenals voor bijzondere weduwen, ook voor zogenaamde bijzondere weduwnaars – dat wil zeggen mannen die met een overleden vrouwelijke ambtenaar, gewezen ambtenaar of gepensioneerd ambtenaar gehuwd zijn geweest – in beginsel recht op een pensioen. Op dit pensioen zijn de bepalingen met betrekking tot het bijzonder weduwenpensioen van overeenkomstige toepassing. In deze bepalingen zijn derhalve de begrippen «bijzonder weduwenpensioen» en «bijzondere weduwe» vervangen door «bijzonder nabestaandenpensioen», respectievelijk «bijzondere nabestaande».

Onderdeel H

Met de invoering van een algemeen weduwnaarspensioen overeenkomstig het weduwenpensioen kan het speciale weduwnaarspensioen voor weduwnaars die voor 50 procent of meer arbeidsongeschikt zijn en wiens overleden echtgenote kostwinner was, vervallen.

Onderdeel P

Op het weduwenpensioen wordt een toeslag verleend, indien geen recht op pensioen of uitkering ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW) bestaat. De onderhavige wijziging strekt ertoe deze toeslagregeling op dezelfde wijze en onder dezelfde voorwaarden te doen gelden voor het nieuwe nabestaandenpensioen. Gelet op het feit dat thans voor weduwen en weduwnaars in de AWW-uitvoeringspraktijk

gelijkluidende criteria worden gehanteerd bij het toekennen van pensioenen of uitkeringen, dient zowel voor weduwen als weduwnaars recht op een toeslag als bovenbedoeld te bestaan, in de situatie dat men geen AAW-aanspraken blijkt te kunnen doen gelden, doch wel een overheidsnabestaandenpensioen ontvangt.

Onderdeel S

In de overheidspensioenregelingen bestaat een nauwe samenhang tussen het wezenpensioen en het weduwenpensioen, indien toegekend ter zake van hetzelfde overlijden. Dit omdat wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het weduwenpensioen in voorkomend geval tevens zal worden aangewend ten behoeve van de kinderen. Derhalve is het wezenpensioen lager wanneer de achtergebleven moeder weduwenpensioen ontvangt. Uiteraard dient dezelfde samenhang te bestaan tussen wezen- en weduwnaarspensioen. De onderhavige aanpassing voorziet hierin.

Onderdeel LL

Zowel voor weduwen als weduwnaars van ambtenaren die ten tijde van hun overlijden reeds gepensioneerd waren, bestaat een recht op een eenmalige weduwen- respectievelijk weduwnaarsuitkering ten bedrage van het pensioen dat de ambtenaar genoot over een tijdvak van twee maanden. Op dit punt behoeft derhalve geen aanvulling ten behoeve van weduwnaars plaats te vinden. De onderhavige wijziging strekt er slechts toe, de formulering van het betreffende artikel – welke is toegesneden op de niet langer actuele situatie dat het in de meeste gevallen de man is die een «behoefte» vrouw achterlaat, en het omgekeerde zich slechts bij hoge uitzondering voordoet – aan te passen aan de huidige situatie en de formuleringen in voorgaande bepalingen.

Onderdeel NN

Met de invoering van het nabestaandenpensioen in artikel G 1 kunnen alle weduwen en weduwnaars van ambtenaren aan die bepaling aanspraak op nabestaandenpensioen ontlenen. In verband daarmee kan niet alleen artikel G 3 vervallen, maar ook artikel U 34 dat een overgangsvoorziening bevatte bij de invoering van genoemd artikel G 3.

Artikel II

Gelet op de grote mate van congruentie van de tekst en de voorgestelde wijzigingen van de Algemene burgerlijke pensioenwet en de Spoorwegpensioenwet behoeven de voorgestelde wijzigingen in de Spoorwegpensioenwet geen afzonderlijke toelichting.

Artikel III

Onderdeel A

Aan de begripsomschrijving wordt een omschrijving van het begrip nabestaande toegevoegd, ten einde daarmee zowel de weduwe als de weduwnaar aan te duiden. Nadrukkelijk zij er op gewezen dat deze omschrijving geen andere nabestaanden omvat dan de man of vrouw waarmee de overleden militair, gewezen militair, of gepensioneerd militair op de dag van overlijden gehuwd was.

Onderdeel B

Gezien de strekking van deze wet is het van overeenkomstige toepassing verklaren van de wettelijke bepalingen welke gelden voor het weduwenpensioen op het weduwnaarspensioen overbodig geworden. Derhalve wordt artikel B 3 aangepast.

Onderdelen C, D, E, G, H, J, K, L, M, P, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, AA, BB, CC, DD, EE, FF, GG, HH, II, JJ, KK, LL, MM, NN, OO, PP, QQ, RR, SS, TT, UU, VV, WW, XX, YY, ZZ, AAA, BBB, CCC, DDD, en EEE

De bepalingen met betrekking tot het weduwenpensioen dienen overal in overeenstemming te worden gebracht met de strekking van deze wet. Daarom wordt steeds het woord «weduwe(n)» en alle samenstellingen hiervan vervangen door nabestaande(n). Verder wordt vooral waar dit nodig is de tekst taalkundig aangepast aan het begrip «nabestaande». Uiteraard bestaat, evenals voor bijzondere weduwen, ook voor zogenaamde bijzondere weduwnaars – dat wil zeggen mannen die met een overleden vrouwelijk militair, gewezen vrouwelijk militair of gepensioneerd vrouwelijk militair gehuwd zijn geweest – in beginsel recht op een pensioen. Op dit pensioen zijn de bepalingen met betrekking tot het bijzondere weduwenpensioen van overeenkomstige toepassing. In deze bepalingen zijn derhalve de begrippen «bijzonder weduwenpensioen» en «bijzondere weduwe» vervangen door: «bijzonder nabestaandenpensioen», respectievelijk «bijzonder nabestaande»

Onderdeel F en O

Met de invoering van een algemeen weduwnaarspensioen overeenkomstig het weduwenpensioen kan het speciale weduwnaarspensioen voor de weduwnaar die voor 50 percent of meer arbeidsongeschikt is en wiens echtgenote kostwinner was, vervallen.

Onderdeel I

In de artikelen G 4 en G 5 wordt voor wat betreft het recht op wezenpensioen ten gevolge van het overlijden van de militair, gewezen militair, of gepensioneerd militair onderscheid gemaakt tussen het overlijden van een mannelijke en vrouwelijke ouder. Zo is ondubbelzinnig vastgelegd dat in beide situaties recht op wezenpensioen bestaat. Zolang de weduwnaar geen recht had op algemeen weduwnaarspensioen was deze systematiek logisch. Met de invoering van het weduwnaarspensioen ligt het voor de hand de twee artikelen, waaraan het recht op wezenpensioen wordt ontleend, samen te voegen. Artikel G kan dan vervallen.

Onderdeel N

Op het weduwenpensioen wordt een toeslag verleend, indien geen recht op pensioen of uitkering ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW) bestaat. De onderhavige wijziging strekt ertoe deze toeslagregeling op dezelfde wijze en onder dezelfde voorwaarden te doen gelden voor het nieuwe nabestaandenpensioen. Gelet op het feit dat thans voor weduwen en weduwnaars in de AWW-uitvoeringspraktijk gelijklopende criteria worden gehanteerd bij het toekennen van pensioen of uitkeringen, dient zowel voor weduwen als weduwnaars recht op een toeslag als vorenbedoeld te bestaan, in de situatie dat men geen AWW-aanspraken blijkt te kunnen doen gelden, doch wel een overheidsnabestaandenpensioen ontvangt.

Onderdeel O

In de overheidspensioenregelingen bestaat een nauwe samenhang tussen het wezenpensioen en het weduwenpensioen, indien toegekend ter zake van hetzelfde overlijden. Dit omdat wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het weduwenpensioen in voorkomend geval tevens zal worden aangewend ten behoeve van de kinderen. Derhalve is het wezenpensioen lager wanneer de achtergebleven moeder weduwenpensioen ontvangt. Uiteraard dient dezelfde samenhang te bestaan tussen wezen- en weduwnaarspensioen.

De onderhavige aanpassing voorziet hierin.

Onderdeel FFF

Met de invoering van het nabestaandenpensioen in artikel G 1 kunnen alle weduwen en weduwnaars van militairen, gewezen militairen of gepensioneerde militairen aan die bepaling aanspraak op nabestaandenpensioen ontlenen. In verband hiermee kan niet alleen artikel G 2 vervallen, maar ook het bepaalde in artikel Y 16 dat een overgangsbepaling bevatte bij de invoering van genoemd artikel G 2. Aangezien deze wet alle weduwnaars ongeacht de datum waarop zij weduwnaar zijn geworden, aanspraak op pensioen geeft op dezelfde voet als weduwen is het denkbaar dat alsnog pensioenaanspraken zullen worden geldend gemaakt ingevolge een vroegere militaire pensioenwet, namelijk door de echtgenoot van een vóór 1 januari 1986 overleden vrouwelijk (gewezen dan wel gepensioneerd) militair. Om praktische redenen wordt er evenwel van afgezien de vroegere militaire pensioenwetten met deze wet in overeenstemming te brengen en worden de overgangsbepalingen in Hoofdstuk Y van de Algemene militaire pensioenwet, waar deze verwijzen naar vroegere pensioenwetten, evenmin gewijzigd. Wel wordt artikel Y 16 opnieuw vastgesteld ten einde er in te voorzien dat weduwnaars van vóór 1 januari 1966 met ingang van 1 januari 1986 aanspraak op nabestaandenpensioen krijgen op grond van de bepalingen van de algemene militaire pensioenwet.

Artikel IV

Het vervallen van de artikelen G 3 en U 34 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, de artikelen G 3 en U 27 van de Spoorwegpensioenwet en van artikel G 2 van de Algemene militaire pensioenwet, alsmede de wijziging van artikel Y 16 van de Algemene militaire pensioenwet zou er, zonder nadere voorziening, toe leiden dat in die gevallen waarin op basis van genoemde artikelen reeds aan weduwnaars een pensioen is toegekend opnieuw een aanvraag en toekenning van pensioen zou moeten plaatsvinden. De onderhavige bepaling bevat de voorziening dat de reeds toegekende pensioenen geacht worden te zijn toegekend op basis van de nieuwe bepalingen.

Artikel V

De bedoeling van het wetsvoorstel is om mannelijke nabestaanden van vrouwelijke ambtenaren, gewezen ambtenaren of gepensioneerde ambtenaren per 1 januari 1986 in dezelfde positie te brengen als vrouwelijke nabestaanden van mannelijke ambtenaren, gewezen ambtenaren of gepensioneerde ambtenaren, wat betreft zowel het recht op het nabestaandenpensioen als de wijze waarop dat wordt berekend. Zonder nadere voorziening zouden echter bij de toekenning van pensioenen aan degenen die vóór 1 januari 1986 (bijzonder) weduwnaars zijn geworden, de voorwaarden voor het recht op en de berekening van het pensioen

maatgevend zijn zoals zij golden op 1 januari 1986. Ten einde mannelijke en vrouwelijke nabestaanden volledig in dezelfde positie te brengen, is in artikel V de bepaling opgenomen dat ingevolge deze wet geen recht op pensioen ontstaat, indien op de datum van overlijden van de vrouw in een overigens overeenkomstig geval geen aanspraak op (bijzonder) weduwnpensioen zou zijn ontstaan ten gevolge van het overlijden van een man. In het derde lid wordt bepaald dat het betreffende pensioen wordt berekend als ware het recht reeds ontstaan op de datum van overlijden. Daarmee wordt bereikt dat het pensioen voor weduwen en weduwnaars bij een gelijke datum van overlijden van hun echtgenoten op eenzelfde wijze wordt berekend. Dit in verband met wijzigingen in de berekening van de pensioenen die het gevolg zijn geweest van eerdere wetswijzigingen en waarbij de pensioenen die ten tijde van die wetswijzigingen reeds waren toegekend, niet werden herberekend en opnieuw vastgesteld.

Artikel VI

Ingevolge artikel I 4 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, artikel I 4 van de Spoorwegpensioenwet en artikel I 4 van de Algemene militaire pensioenwet vervalt het recht op pensioen indien gedurende vijf achtereenvolgende jaren iedere invordering achterwege is gebleven. Nu aan het onderhavige wetsvoorstel een terugwerkende kracht wordt gegeven is het passend bedoelde termijn van vijf jaren niet eerder te laten ingaan dan op de datum van inwerkingtreding van deze wet.

Artikel VII

Artikel H 7 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, artikel H 7 van de Spoorwegpensioenwet en artikel H 4 van de Algemene militaire pensioenwet maken wat betreft de hoogte van het wezenpensioen onderscheid tussen de situatie waarin wel en waarin niet tevens aan het overlijden een nabestaandenpensioen wordt ontleend. Nu het wetsvoorstel de mogelijkheid opent dat met terugwerkende kracht aan weduwnaars een nabestaandenpensioen wordt toegekend, terwijl ook reeds een wezenpensioen was toegekend, dient het wezenpensioen herberekend te worden. Van terugvordering van achteraf gezien te veel betaald wezenpensioen dient echter om billijkheidsredenen te worden afgezien.

Artikel VIII

In verband met het gestelde in het algemene gedeelte over de relatie tussen het nabestaandenpensioen en de voorziene structurele herziening van het nabestaandenpensioen in de AWW is er voor gekozen de financiering van het verruimde weduwnaarspensioen niet op de gebruikelijke wijze te laten plaatsvinden via de pensioenbijdragen. Voorgesteld wordt dat het Rijk de extra kosten van de pensioenen en uitkeringen ingevolge het onderhavige voorstel, voor zover het betreft de nabestaanden van ambtenaren en militairen, aan het Algemeen burgerlijk pensioenfonds vergoedt, terwijl de NV Nederlandse Spoorwegen de overeenkomstige kosten betreffende deelgenoten vergoedt aan het Spoorwegpensioenfonds. Aangezien het hier gaat om een vergoeding van kosten kan voor bedoelde bijdrage uiteraard niet de verplichting gelden van artikel L 16

van de Algemene burgerlijke pensioenwet om deel te nemen in geldleningen ten laste van de Staat der Nederlanden en daartoe in 's Rijks schatkist gelden te reserveren.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

De Minister van Defensie,
A. L. ter Beek